ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Β3 Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕ ΧΩΡΕΣ Β. ΑΦΡΙΚΗΣ, Μ. ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΟΛΠΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΛΙΒΑΝΟΥ

I. ΓΕΝΙΚΑ

Οι εξελίξεις στη γειτονική Συρία σε συνδυασμό με την εσωτερική πολιτική αστάθεια επέφεραν πλήγματα στην οικονομία του Λιβάνου και συγκεκριμένα στις επενδύσεις, στην κατασκευαστική δραστηριότητα, στο εμπόριο και στον τουρισμό.

Ο Λίβανος δέχθηκε το βάρος της υποδοχής μεγάλου αριθμού Σύρων προσφύγων, ο οποίος εκτιμάται σε περίπου 1,5 εκ. επί συνολικού λιβανικού πληθυσμού 4 εκ., ενώ υφίσταται σοβαρός κίνδυνος επέκτασης των ενόπλων συγκρούσεων και εντός του εδάφους της χώρας.

II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Βασικό εμπόδιο για την αύξηση των εξαγωγών μας αποτελούν οι υψηλοί εισαγωγικοί δασμοί του Λιβάνου που θίγουν κυρίως τα αγροτικά μας προϊόντα.

Δυνατότητες συνεργασίας υπάρχουν στους τομείς, των κατασκευών, της ενέργειας, της γεωργίας, του τουρισμού και του εμπορίου. Ενδεχομένως μπορούν να αναλάβουν έργα μεικτές Ελληνο-Λιβανικές επιχειρήσεις.

Οι εμπορικές σχέσεις Ε.Ε.-Λιβάνου ρυθμίζονται από τη Συμφωνία Σύνδεσης (Σ.Σ.) που τέθηκε σε ισχύ το 2006.

Ελληνικές επενδύσεις στο Λίβανο.

Σε γενικές γραμμές, η ελληνική παρουσία είναι ισχνή. Κατά τις αρχές του 2010, το ενδιαφέρον δραστηριοποίησης των ελληνικών επιχειρήσεων στο Λίβανο είχε αυξηθεί, για να υποχωρήσει λόγω της κατάστασης στη Συρία και των περιστασιακών γεγονότων βίας στο έδαφος του Λιβάνου. Στη χώρα δεν ασκούνται πλέον επιχειρηματικές δραστηριότητες επενδυτικού χαρακτήρα από ελληνικές επιχειρήσεις.

Σημειώνεται ότι στον Λίβανο υφίσταται Οργανισμός Ανάπτυξης Επενδύσεων, ενώ η επενδυτική νομοθεσία του Λιβάνου προβλέπει διάφορα σχήματα κινήτρων για εγχώριους και αλλοδαπούς επενδυτές.

Διμερές Εμπόριο

(ποσά σε ευρώ)	2011	2012	2013	2014	2015
Εισαγωγές	22.248.618	19.111.468	25.126.873	22.373.988	34.168.214
Εξαγωγές	163.795.264	736.535.014	496.073.025	611.423.492	767.079.265

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Το μεγαλύτερο μέρος (92%) των ελληνικών εξαγωγών προς Λίβανο αποτελούν πετρελαιοειδή προϊόντα. Ακολουθούν οι εξαγωγές πλαστικών, μηχανολογικού εξοπλισμού, δομικών υλικών, ξυλείας, προϊόντων χημικών βιομηχανιών, υπολειμμάτων βιομηχανιών ειδών διατροφής, δημητριακών (κριθάρι και ρύζι), λιπασμάτων, καπνικών προϊόντων, φαρμακευτικών, καρπών και φρούτων κ.α.

Οι εισαγωγές από Λίβανο αποτελούνται από θραύσματα χαλκού (46%), πετρελαιοειδή προϊόντα (34%), λιπάσματα, πλαστικά, υφαντουργικά είδη, καρπούς και φρούτα κ.α.

Δυνατότητες συνεργασίας

Στον Αγροτικό Τομέα. Ο αγροτικός τομέας του Λιβάνου παρουσιάζει ανεπάρκειες, στην τεχνική κατάρτιση των καλλιεργητών, στον τεχνολογικό εξοπλισμό, στα αρδευτικά έργα κτλ. Η Ελλάδα θα μπορούσε να προσφέρει τεχνογνωσία, ιδιαίτερα στον κλάδο της ελαιοκαλλιέργειας. Η φυτική παραγωγή του Λιβάνου εμφανίζεται προβληματική για τους καταναλωτές, λόγω υπερβολικής χρήσης φυτοφαρμάκων.

Στον Τουριστικό Τομέα. Ο τουρισμός αποτελεί δυνητικό τομέα συνεργασίας. Η χώρα μας, ενώ αποτελεί δημοφιλή τουριστικό προορισμό για τους Λιβανέζους, εν τούτοις, ο αριθμός των επισκεπτών στην

Ελλάδα από τη χώρα αυτή είναι σχετικά περιορισμένος. Βασικό πρόβλημα αποτελούν οι διαδικασίες χορήγησης θεωρήσεων Schengen. Αντιθέτως, η εισροή Λιβανέζων τουριστών στην Τουρκία αυξάνεται σημαντικά και λόγω κατάργησης των θεωρήσεων εισόδου.

Στον Κατασκευαστικό Τομέα. Ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες μπορούν να μετάσχουν σε μειοδοτικούς διαγωνισμούς που προκηρύσσει το (κρατικό) Συμβούλιο Ανάπτυξης και Ανοικοδόμησης του Λιβάνου (CDR) ή ενδεχομένως να επιδιώξουν σύμπραξη με λιβανικές εταιρείες (joint ventures) σε ιδιωτικά έργα.

Εκδηλώσεις Προώθησης – Προβολής

Αξιόλογες εκθέσεις κατασκευαστικών υλικών, ενέργειας και περιβαλλοντικής τεχνολογίας της χώρας, είναι οι «PROJECT LEBANON», «ENERGY LEBANON» και «ECORIENT INTERNATIONAL TRADE EXHIBITION», οι οποίες πραγματοποιούνται ταυτόχρονα. Σε προηγούμενες διοργανώσεις των εν λόγω εκθέσεων έχει υπάρξει συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων.

Θεσμικό Πλαίσιο

- ***Συμφωνία Εναέριων Μεταφορών:*** Βηρυτός, 06.09.1948. Κυρώθηκε με τον Νόμο 2009/1952 (ΦΕΚ 53/Α/06.03.1952). Έναρξη ισχύος από την υπογραφή της.
- ***Συμφωνία προώθησης και αμοιβαίας προστασίας των επενδύσεων:*** Αθήνα, 24.07.1997. Κυρώθηκε με το Νόμο 2607/1998 (ΦΕΚ 94/Α/04.05.1998). Έναρξη ισχύος 17.07.1999.
- ***Προξενική σύμβαση εμπορίου, ναυτιλίας και εγκατάστασης:*** Βηρυτός, 06.10.1948. Κυρώθηκε με το Ν.Δ. 1273/1949 (ΦΕΚ 292/Α/31.10.1949). Έναρξη ισχύος 28.08.1950.
- ***Εμπορική Συμφωνία:*** Αθήνα, 03.07.1958. Κυρώθηκε με το Νόμο 4158/1961 (ΦΕΚ 64/Α/1961).
- ***Συμφωνία επί των διεθνών οδικών μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων:*** Βηρυτός, 21.01.2004. Κυρώθηκε με το Ν.3314/2005 (ΦΕΚ 40/Α/22.01.2005). Ισχύει από 12.04.07.
- ***Μορφωτική Συμφωνία για πολιτιστική και επιστημονική συνεργασία:*** Αθήνα, 01.10.2001. Κυρώθηκε με το Νόμο 3145/2003 (ΦΕΚ 112/Α/08.05.2003). Ισχύει από 24.08.06. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της έπαυσε να ισχύει η Μορφωτική Συμφωνία του 1949 (Νόμος 2010/1952, ΦΕΚ 53/Α/1952).
- ***Συμφωνία οικονομικής και τεχνολογικής συνεργασίας****:* Αθήνα, 24.07.1997. Κυρώθηκε με το Νόμο 2635/1998 (ΦΕΚ 160/Α/10.7.1998). Έναρξη ισχύος 26.12.1998.
- ***Συμφωνία για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού:*** Βηρυτός, 24/1/2004. Ν.3381/2005 (ΦΕΚ 206/Α/19.08.2005). Έναρξη ισχύος 21.09.2005. Με τη θέση της σε ισχύ παύει να ισχύει η συμφωνία τουριστικής συνεργασίας του 1970 (είχε κυρωθεί με το Ν.Δ. 839/1971, ΦΕΚ 42/Α/24.02.1971).
- ***Συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας για κέρδη ναυτιλιακών και αεροπορικών επιχειρήσεων:*** Βηρυτός, 13.03.1967. Κυρώθηκε με τον Αναγκαστικό Νόμο 131/1967 (ΦΕΚ 176/16.10.1967). Έναρξη ισχύος 31.12.1968.
- ***Πρωτόκολλο οικονομικής, επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας στον τομέα της γεωργίας:*** Βηρυτός, 21.01.2004. Κυρώθηκε με το Ν.3307(ΦΕΚ 20/Α/01.02.2005) Έναρξη ισχύος 14.02.2005.
- ***Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ Ελλάδος και Λιβάνου στους τομείς Ενέργειας και Υδάτων:*** Υπεγράφη στον Λίβανο στις 27.10.2008. Κυρώθηκε με τον Ν. 3803/2009 (ΦΕΚ 165/Α/04.09.2009).
- ***Μνημόνιο Κατανόησης για συνεργασία μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών Ελλάδος – Λιβάνου:*** Υπεγράφη στις 01.10.2001, κυρώθηκε με το ΦΕΚ 301/Α/31.12.2001).
- ***Μνημόνιο μεταξύ των Υπουργείων Μεταφορών και Επικοινωνιών:*** Αθήνα, 20.11.2001.
- ***Μνημόνιο (MOU) ίδρυσης Ελληνο-Λιβανικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου:*** Συστήθηκε από τον ΟΠΕ και τη Ένωση Βιομηχάνων Λιβάνου και τέθηκε σε λειτουργία με την υπογραφή του καταστατικού στην Αθήνα, στις 23.9.2003. Η πρώτη σύγκληση του Μικτού Επιχειρηματικού Συμβουλίου έλαβε χώρα στη Βηρυτό με την ευκαιρία της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στις 23.01.04).

Αύγουστος 2016